

ΓΝΩΜΕΣ

Όλα τα άρθρα

Χωρικός σχεδιασμός και πολιτισμός, μια σχέση δυναμική

Ανέστης Γουργιώτης

03.02.2024

10:48

Γνώμες

Περισσότερες Γνώμες

03.02.2024

Στον δρόμο για το
Ακαδημαϊκό
Απολυτήριο
2 ώρες πριν
Μάρνυ Παπαματθαίου

Θέατρα
Γιάννης Πρετεντέρης

Διάλογος πριν τις
ευρωεκλογές; Και ποιος
ξέρει το μέγεθός του;
Δημήτρης Χόνδρος

Ευρωεκλογές: Κι όμως,
είναι κάλπες
διαμαρτυρίας
Αγγελος Κωβαίος

10:48

Γνώμες

«Οι πολιτισμοί αντιπροσωπεύουν γεωγραφικές περιοχές, και ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τη σπουδαιότητά τους, εντοπίζονται στον χάρτη»

Συχνά συνδέουμε τον χωρικό σχεδιασμό με την οικονομική ανάπτυξη, με τις αναπτυξιακές δυνατότητες γενικότερα μιας περιοχής και ξεχνάμε ότι ο χωρικός σχεδιασμός αποτελεί και σημαντικό συστατικό του πολιτισμού μιας περιοχής.

Αναγνωρίζουμε δηλαδή τη σημασία του χωρικού σχεδιασμού και του πολιτισμού ξεχωριστά. Ωστόσο, υπάρχει μια στενή σχέση μεταξύ αυτών των δύο εννοιών, έχοντας αλληλεπίδραση. Σύμφωνα με τον Kunzmann, ο πολιτισμός αναδεικνύεται ως το κύριο στοιχείο θετικής διαφοροποίησης μεταξύ περιοχών ενώ ο χωρικός σχεδιασμός αποτελεί το θεμελιώδες εργαλείο για τον σχεδιασμό σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο, ρυθμιστικός παράγοντας των ανταγωνιστικών πιέσεων, καθώς και προστάτης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς που διαμορφώθηκε από τον άνθρωπο με την πάροδο του χρόνου.

Οι αμοιβαίες και πολύπλοκες σχέσεις μεταξύ χωρικού σχεδιασμού και πολιτισμού είναι εμφανείς. Οι πολιτισμοί αντιπροσωπεύουν γεωγραφικές περιοχές, και ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τη σπουδαιότητά τους, εντοπίζονται στον χάρτη. Η σημαντικότητά τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου στον οποίο ανήκουν. Ωστόσο αυτός ο γεωγραφικός χώρος, με τη βοήθεια του χωρικού σχεδιασμού, έχει διαμορφωθεί από τον άνθρωπο με το πέρασμα των αιώνων και είναι σαν την θεατρική σκηνή που εξελίσσεται το έργο της ανθρώπινης ζωής. Ο χώρος αυτός παραμένει συχνά σχεδόν αναλλοίωτος ακόμα και μετά το πέρασμα του ανθρώπου.

Διαβάστε ακόμη

Γιατί οι ξένοι αγοράζουν ελληνικά περιουσιακά στοιχεία - Τι βλέπουν οι αναλυτές

Τα μέτρα για τη βία στα γήπεδα: Έτσι θα γίνεται η είσοδος σε αυτά

Πληροφορίες από το κινητό της 14χρονης παίρνουν οι Αρχές - Έτσι την παγίδευσαν

Κάθε πολιτισμός, συνεπώς, είναι στενά συνδεδεμένος με έναν συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο. Αυτό σημαίνει ότι κάθε πολιτισμός έχει τη δική του ξεχωριστή γεωγραφία ή ακόμα και ότι κάθε γεωγραφικός χώρος διαμορφώνει τον δικό του πολιτισμό. Υπό αυτή την οπτική γωνία, διαμορφώνεται μια ποικίλη εικόνα του κόσμου, με την ετερογένεια να χαρακτηρίζει τον πολιτισμικό πλούτο του.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο χρόνος αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς όπως επισημαίνει ο Braudel, το παρελθόν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο παρόν. Συχνά, ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται τον κόσμο γύρω του με έναν αυθόρμητο τρόπο, σαν να είχε διάρκεια όσο και η δική του εξαιρετικά σύντομη ζωή.

Υπάρχουν, λοιπόν, πραγματικότητες μακροβιότερες από την ανθρώπινη ζωή, όπου σπάνια δίνεται η ευκαιρία να παρατηρήσουμε ριζικές μεταβολές εντός των ορίων της ανθρώπινης ύπαρξης. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί ο γεωγραφικός χώρος, στον οποίο ο άνθρωπος ζει και αναπτύσσει τον πολιτισμό του, διαμορφώνοντας αυτόν τον χώρο με βάση τις φιλοσοφικές και θρησκευτικές του πεποιθήσεις. Όπως αναφέρει και ο Lefebvre ο χώρος είναι πολιτικός, δεν είναι ομοιογενής, είναι προϊόν της ιστορίας, τόπος συνάντησης του υλικού και του χωροχρονικού σχεδιασμού. Συνδέει το νοητικό και το πολιτιστικό, το κοινωνικό και το ιστορικό.

Κάθε γεωγραφικός χώρος αντιμετωπίζει μοναδικές προκλήσεις, και ο άνθρωπος παρεμβαίνει για να ανταποκριθεί σε αυτές, προσδοκώντας συγχρόνως λύσεις που αντανakλούν τις πεποιθήσεις του. Για να κατανοήσουμε πλήρως τον κόσμο, λέει ο Braudel, πρέπει να τον αντιληφθούμε μέσα από το πρίσμα των μεγάλων πολιτισμών, οι οποίοι υπερβαίνουν την ανθρώπινη διάρκεια ζωής. Και έχει δίκιο γιατί αυτοί οι πολιτισμοί ζουν μέσα σε κάθε άνθρωπο, ανακαλύπτοντας έτσι το βάθος της ανθρώπινης ύπαρξης και της ποικιλομορφίας του κόσμου.

Η εξάπλωση όμως, κοινών πολιτισμικών αγαθών από τη Δύση σε παγκόσμιο επίπεδο, κυρίως μέσω της τεχνολογίας και ιδιαίτερα μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας, έχει πράγματι φτάσει σε τεράστιες διαστάσεις. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται τον κίνδυνο απώλειας της ετερογένειας των περιοχών, των πολιτισμών και την επιβολή μιας ομοιογενούς προσέγγισης παντού. Όπως επισημαίνει ο Ραϊμόν Αρόν, βρισκόμαστε σε μια νέα φάση όπου ανακαλύπτουμε τη σχετικότητα της έννοιας του πολιτισμού και την αναγκαστική υπέρβαση αυτής της έννοιας. Έτσι, προκύπτει η ερώτηση εάν η περίοδος των πολιτισμών φτάνει στο τέλος της. Είναι δυνατόν να έχουμε έναν μοναδικό πολιτισμό που επικρατεί σε ολόκληρο τον κόσμο;

Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα σύμφωνα με τον ίδιο, είναι πολυποικίλη και εξαρτάται από το πώς εξελίσσονται οι διαδικασίες πολιτισμικής ανταλλαγής και αλληλεπίδρασης. Ενδέχεται να προκύψει μια ενιαία κουλτούρα, αλλά επίσης είναι πιθανό να συνεχίσουν να υπάρχουν πολλαπλοί πολιτισμοί που συνυπάρχουν και αναπτύσσονται με ετερογενή τρόπο. Οι προσπάθειες διατήρησης της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και σεβασμού προς τις ξεχωριστές ταυτότητες είναι σημαντικές για τη διατήρηση της ετερογένειας στον κόσμο.

Ο χωρικός σχεδιασμός λειτουργεί ως καθρέπτης των αξιών και του πολιτισμού του ανθρώπου, ενώ ο πολιτισμός επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αλληλοεπιδρούν με τον χώρο και οργανώνουν τη ζωή τους. Μέσα από τον χωρικό σχεδιασμό διατηρείται η ιστορία, η ταυτότητα και η πολιτισμική παράδοση των λαών. Η συνεχής αλληλεπίδραση και συνεννόηση μεταξύ χωρικού σχεδιασμού και πολιτισμού

περιλαμβάνει στρατηγικές και δράσεις που αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες του κάθε χώρου. Αυτό σημαίνει ότι κάθε περιοχή διαθέτει ξεχωριστά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν τη δομή και τη δυναμική των φυσικών και ανθρώπινων οικοσυστημάτων της. Επομένως, οι προκλήσεις, οι ευκαιρίες και οι προοπτικές ανάπτυξης πρέπει να αντιμετωπίζονται με βάση αυτήν τη δυναμική σχέση. Για να υπάρξει όμως δημιουργική προοπτική αλλά και παραγωγή πολιτισμού χρειάζεται επίσης αυτό που ο Lewis Mumford

ΤΟ ΒΗΜΑ Publishing Partner
THE WALL STREET JOURNAL.

Γνώμες

Χωρικός σχεδιασμός και πολιτισμός, μια σχέση δυναμική

Μοιράσου το

βασική αρχή κάθε προόδου και η απόπειρα για ένα καλύτερο μέλλον. Δίχως τους ουτοπικούς των άλλων εποχών, οι άνθρωποι θα εξακολουθούσαν να ζουν άθλιοι γυμνοί σε σπήλα

Αυτό φανερώνει την επιτακτική ανάγκη να ασχοληθεί ο χωρικός σχεδιασμός με τον πολιτισμό, όχι μόνο υπό το πρίσμα της προστασίας ή της τουριστικής ανάπτυξης. Ο χωρικός σχεδιασμός θα πρέπει να εξελιχθεί, να επαναπροσδιορίσει το στρατηγικό του όραμα και να ενισχύσει την διάσταση του πολιτισμού ώστε να είναι σε άμεση επαφή με τις κοινωνικές αλλαγές, με τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής αλλά και με τις προσδοκίες των πολιτών. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να επανεξεταστούν οι μηχανισμοί χωρικού σχεδιασμού και να εστιάσουν με πιο ολοκληρωμένο τρόπο στην ανάδειξη του πολιτισμού της κάθε περιοχής, ώστε να καταφέρουμε τελικά, όπως είχε αναφέρει ο Αντρέ Μαλρώ να παραδώσουμε το παρελθόν ακέραιο στο μέλλον.

Ο Ανέστης Γουργιώτης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Χωρικού Σχεδιασμού, στο Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας-Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ακολουθήσε το Βήμα στο [Google news](#) και μάθε όλες τις [τελευταίες ειδήσεις](#).

ΑΝΕΣΤΗΣ ΓΟΥΡΓΙΩΤΗΣ

ΟΛΑ ΤΑ ΑΡΘΡΑ

ΔΗΜΟΦΙΛΗ

1	Χούθι: Το αντιπυραυλικό σύστημα που δάνεισε η Ελλάδα στη Σαουδική Αραβία - Από ποιους την προστατεύει	6	Βασιλιάς Κάρολος: Πότε έμαθε ότι έχει καρκίνοο παιχνίδι της μοίρας για την Καμίλα
2	Δικτατορία 1967: Το πραξικόπημα ήταν τελικά «made in Greece»	7	«Ο Ερντογάν πήρε το μάθημά του» - Ο Χένρι Μπάγκι μιλάει στο ΒΗΜΑ
3	Γιατί οι ξένοι αγοράζουν ελληνικά περιουσιακά στοιχεία βλέπουν οι αναλυτές	8	Βασιλιάς Κάρολος: Ο Πρίγκιπας Χάρι, η ολιγόλεπτη συνάντησή τους και οι πάγοι που μπορεί να λιώσουν
4	Κέιτ Μίντλετον: Το πρόβλημα υγείας της είναι πιο περίπλοκο από ό,τι φαίνεται	9	Τουρκία: Αισθησιακός χορός σε τηλεοπτική σειρά βάζει φωτιά στην πολιτική σκηνή
5	F-35: Πώς κερδήθηκε...ο αέρας στο Αιγαίο στρατηγικό πλεονέκτημα έναντι της Τουρκίας	10	Ο... «Goldfinger» της Ελλάδας

PODCASTS

ΤΟ ΒΗΜΑ ΣΗΜΕΡΑ
Πού πάνε οι ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ

SUBSCRIBE

BABEΛ
Podcast: Ελληνικός τουρισμός και βιωσιμότητα – Ο Ηλίας Κικίλιας στη Βαβέλ

SUBSCRIBE

ΑΠΟ ΠΟΥ ΝΑ ΑΡΧΙΣΩ

Είναι «Άλλος Άνθρωπος» ο Κωνσταντίνος Πολυχρονόπουλος;

SUBSCRIBE

ΣΤΗΝ ΜΠΟΥΚΑ

Αινιγματικές Παραλλαγές: Γιάννης Μπέζος, Πυγμαλίων Δαδακαρίδης μιλούν στη Μυρτώ Λοβέρδου

SUBSCRIBE

ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΒΗΜΑ

Το κατά Σαμαρά «ευαγγέλιο» – Πού διαφωνεί με τον Μητσοτάκη

Πολιτική

Η μάχη της Δεξιάς, εντός και εκτός ΝΔ - Τι μελετά το Μαξίμου και πώς πορεύεται προς τις Ευρωεκλογές

Πολιτική

Ο φημολογούμενος βρετανικός βασιλικός γάμος «έκπληξη»

Κόσμος

Η υπεροχή της Αθήνας - Γιατί τα F-16 δεν «αρκούν» για την Τουρκία

Πολιτική

Ηλεκτρο χαρτογραφ. ανηλικω. βρίσκοντ

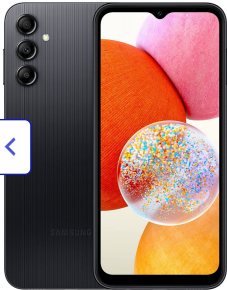
Κοινωνία

SHOPFLIX.GR

2 ΧΡΟΝΙΑ

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΜΑΖΙ

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΚΕΡΑΙΖΕΙΣ

Samsung Galaxy A14 4GB 128GB Black

149.50 €

ΑΓΟΡΑΣΕ ΤΟ

Samsung Galaxy A54 5G 8GB 256GB Graphite

369.90 €

ΑΓΟΡΑΣΕ ΤΟ

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΗΜΑ

IN

Ο κλοιός στο «Βελλίδειο», ο φόβος για την εθνική οδό – Ανεπαρκείς για τους αγρότες οι κυβερνητικές δεομεύσεις

ΤΑ ΝΕΑ

«Έδινε σε 15χρονα αλκοόλ και τα πήγαινε με το ζόρι στο δωμάτιο» – Σοκάρουν οι καταγγελίες για τον Hayate

ΟΤ

Ελ. Βενιζέλος: Η μεγαλύτερη εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αθηνών εδώ και 18 χρόνια

MEGA

Αγρότες: Αποφάσισαν κλιμάκωση των κινητοποιήσεων – Ετοιμάζουν συλλαλητήριο στην Αθήνα

VITA

Υγεία: Το σωστό «timing» απλών δραστηριοτήτων, την «σώζει»

SHOPFLIX

Αφυγραντήρες σε προσφορά για υγιεινή ατμόσφαιρα στο σπίτι

ΤΟ ΒΗΜΑ

Publishing Partner
THE WALL STREET JOURNAL.

Newsletter 5 το πρωί

Πέντε ειδήσεις για να ξεκινήσεις τη μέρα σου

Ειδήσεις

Πολιτική
Κοινωνία
Οικονομία

Γνώμες

Γιώργος Βέλτσος
Κώστας Γιαννακίδης
Περικλής
Δημητρολόπουλος

Μόνο στο
Βήμα

The Wall Street
Journal
Βηματοδότης

International
Edition
Podcasts

Το Βήμα Σήμερα
Βαβέλ

Εισάγετε το email σας

ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ

☐ Έχω διαβάσει και αποδέχομαι τους [όρους της πολιτικής προστασίας δεδομένων](#)

App

Το ΒΗΜΑ στο Helios Kiosk app

Κατεβάστε το τώρα

Apple AppStore
MacOS App
Google PlayStore
Windows 10

Το ΒΗΜΑ στο Helios Kiosk app

Κατεβάστε το τώρα

Apple AppStore
MacOS App
Google PlayStore
Windows 10

Χωρικός σχεδιασμός και πολιτισμός, μια σχέση δυναμική - ΤΟ ΒΗΜΑ

- Κόσμος
- Διπλωματία
- Πολιτισμός
- Νέες Εποχές
- Science
- Τεχνολογία
- Υγεία και Ευεξία
- ΒΗΜΑ Green
- Αθλητισμός
- Βιβλία
- Celebrities
- Media
- Αυτοκίνητο

- Χρήστος Δόγας
- Οδυσσέας Ιωάννου
- Αντώνης Καρακούσης
- Γιάννης Καρτάλης
- Λευτέρης Κουσουλής
- Νίκη Λυμπεράκη
- Τάσος Μαντικίδης
- Γιάννης Μαρίνος
- Μάνος Μίχαλος
- Μάρνυ Παπαματθαίου
- Γιώργος Παπαχρήστος
- Γιάννης Πρετεντέρης
- Ιωάννα Σουφλήρη
- Αλέξης Σταμάτης
- Μαργαρίτα Σφέτσα
- Ράνια Τζίμα
- Στράτος Φαναράς

Πανδώρα
Σίβυλλα
ΒΗΜΑ History
ΒΗΜΑgazino

Από που να αρχίσω
Γλώσσα - Γλώσσα
Στην Μπούκα
Special Editions
Μαθητικές Εφημερίδες
100 Χρόνια Βήμα
Newsletters
5 το πρωί
Περισσότερα
Ταυτότητα
Επικοινωνία
Όροι χρήσης
Πολιτική Προστασίας Δεδομένων
Cookies